

har det i allerhøjeste Grad forbavset mig, at da det ærede Medlem Hr. P. Munch forleden Dag under Finanslovbe batten begyndte en Principdebat om vor fremtidige Forsvarsordning og rettede Spørgsmaal til den højtærede Statsminister om, hvorfor hele Grosset af vor fremtidige Hærordning skulde være i Jylland, hvorfor vi skulde have Hovedparten af vore Divisioner der, og hvad Meningen i Virkeligheden var, at den højtærede Statsminister da svarede: Det drejer sig saamaend ikke her om i paakommende Tilfælde at skulle levere egentlige Feltslag for Danmarks Grænse, nej, det drejer sig bare om en Neutralitetsbevogtning. Det siger altsaa den danske Regerings Chef, der i Fjor stod med os alle sammen, med Rigsdagen, paa Dybbøl Banker, paa det Sted, hvor vi stred for vor Grænse, saadan som det er en fribaaren og ærekær Nation værdigt, paa de Dybbøl Banker, hvor det skete, der i Virkeligheden er vort eneste Adgangs-brev, om jeg saa maa sige vort eneste politiske Adelsbrev til overhovedet at faa noget tilbage af Slesvig: efter den Krig, hvori vi ikke har været med. Det forbavser mig, og jeg vil til det yderste, indtil jeg ser det modsatte, vægre mig ved at tro, at den højtærede Statsministers Udtalelse har været andet end, om jeg saa maa sige, en politisk licentia poetica.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. P. Munch har Ordet for en kort Bemærkning.

P. Munch: Det ærede Medlem Hr. Holstein mente, at denne Traktat er sluttet for at gøre Forpligtelserne mere virkningsfulde, end de var efter selve Folkeforbundspagten. Jeg kan ikke dele denne Opfattelse. Det forekommer mig, den kun kan gaa ud paa at gøre Folkeforbundspagten almindelige Regler praktisk anvendelige paa det særlige Tilfælde, hvor der foreligger et neutraliseret Omraade i den Forstand, at vi pacificerer Omraadet, saaledes som Aalandsøerne ved disse Aftaler bliver. Naar det ærede Medlem tillægger denne Forhandling her og denne Traktatgodkendelse fra dansk Side vidtrækkende Betydning for de kommende Diskussioner om vort Militærvæsen, kan jeg rigtignok ikke være enig med det ærede Medlem deri.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel sagde i Anledning af Talen om Dørvogteropgaver ved Østersøen, at vi for vort Vedkommende i sin Tid havde paataget os en saadan Opgave i 1914. Jeg kan rølig sige, at da vi skred til at foretage Spørringen af Store Bælt og de andre Mineudlægninger, var det

ikke med nogen som helst Følelse af at optræde som Dørvogter ved Østersøen; det var i en fuldstændig klar Erkendelse af, at hvis det virkelig ved Indgangen til Østersøen kom til Sammenstød mellem Englands og Tysklands Flaader, vilde det Bidrag, Danmark kunde yde dertil, nærme sig saa meget til Nul, at Danmark ikke paa nogen Maade kunde føle sig eller optræde som Dørvogter ved Indgangen til Østersøen. Foranstaltningerne blev truffet for at formindske den gennem tidligere Begivenheder skabte Mistæksomhed i Tyskland og modvirke den særlige Nervøsitet, der paa det givne Tidspunkt gjorde sig gældende indenfor den tyske Flaade. Foranstaltningerne viste sig i denne Henseende særdeles virkningsfulde og bidrog afgjort til, at Danmark forblev uberørt af Krigens Ulykker, men de har aldrig været Udtryk for nogen Forestilling om, at vi var i Stand til at optræde som international Dørvogter ved Indgangen til Østersøen.

Det ærede Medlem Hr. Holstein nævnte nu, at der, efter hvad han mente at vide, skulde have været Betæneligheder fra Regeringens Side ved Godkendelsen af Artikel 7 i denne Traktat. Dette er i Øjeblikket Rigsdagen fuldstændig ubekendt. Det forekommer mig, at det vilde være ønskeligt, om den højtærede Udenrigsminister vilde redegøre for, under hvilke Former han tænker at give Rigsdagen de Oplysninger om Traktatens Forhistorie, som han ikke har fundet Lejlighed til at give, før den blev forelagt her, og til at oplyse, om man i det hele fra Regeringens Side vil tage under Overvejelse at finde praktiske Former for Samarbejdet mellem Regering og Rigsdag paa disse Omraader. Det skulde jo helst ske i Forstaaelse gennem Regeringens Initiativ.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Pürschel har Ordet for en kort Bemærkning.

Pürschel: Naar det ærede Medlem Hr. P. Munch talte om den tidligere Regerings Følelser, er han inde paa et Omraade, hvor jeg er ganske ude af Stand til at tage Debatten op med ham. Men Kendsgerningerne kan vi tale om, dem, jeg har fremholdt. Tyskland skrev: Vi overgiver Nøglerne i Danmarks Hænder, idet vi opfordrer det til at spørre. Og Danmark spærrede. Derefter bliver for mig Regeringens Følelser ganske vist overordentlig interessante, men ikke afgørende i denne Situation. Og naar der tales om, at Danmarks Bidrag var lig Nul, kan et i Verdenshistorien saa vel bevandret Medlem som